

TRIBUNA

ARDEALULUI

Dlui Kerekes Dumitru, plugar
KISBÁNYA
up. Alsófernezezy
Saztmár m.

A magyarországi románok szócsove — Organ de afirmare al Românilor din Ungaria

Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redacția și administrația:
Kolozsvár—Cluj, Str. Deák Ferenc-utca 36. Telefon: 17-49

Căsuța poștală Nr. 3.

Modificarea echilibrului din Balcani

Atitudinea Belgradului și a Ankerei a fost hotărâtoare pentru desfășurarea acțiunii diplomatice și militare din ultimele săptămâni, ale Axei față de Atena. În același timp, această atitudine a jucat un rol destul de important și în hotărârea Greciei de a menține neschimbata linia politicii sale externe. Echilibrul de forțe, rupt pentru un moment prin aderarea Bulgariei la Pactul Tripartit s'a refăcut numai prin interdependența, determinată de situația geografică între Ankara, Atena și Belgrad, fără ca să fi intervenit, totodată, tratative între cancelariile celor trei capitale pentru definirea unei linii comune de acțiune. Din această cauză, echilibrul arăta a fi foarte puțin stabil, capabil de a fi modificat prin presiuni diplomatice și militare, ceea ce făcea ca tensiunea să fie și mai mare, iar desnodământul — atacul german în Grecia — să pară, în tot momentul, iminent.

Inercarea de a disloca Jugoslavia din acest sistem natural de echilibru, a cerut diplomației Reichului un efort considerabil. Timp de mai bine de trei săptămâni, s'a arătat puțin dispusă să-și părăsească politica sa de totală neutralitate față de beligeranți. Și când, în sfârșit, după prelungite discuții și tratative, s'a hotărât să cedeze, această hotărâre a costat o criză de guvern. — Referindu-se la răsunetul acestei acțiuni diplomatice în popor, corespondentul din Belgrad al cotidianului „Magyar Nemzet” observă: „Datorită școalei politice pe care o are și a tradițiilor democratice, poporul sârb a văzut imediat ce înseamnă de fapt dimisia celor trei miniștri (sublinierea nu e a noastră) și din aceasta a tras și concluziile în legătură cu dezvoltarea ulterioară a politicii interne”.

Aderarea Jugoslaviei la Pactul Tripartit chiar cu rezervele militare, pe care le conține, care înseamnă încă obstacole serioase pentru vre'o acțiune militară dinspre această parte, crează o nouă situație în Balcani. Echilibrul s'a modificat în favorul Axei.

Măsurile diplomatice din ultimele zile au dus, așadar, la precizări de situații. Turcia, care — după părerile cercurilor engleze — consideră Salonicul ca un punct important al securității sale, poate să declare aceasta și poate chiar interveni cu arma, căci marele semn de întrebare al atitudinii sovietice s'a lămurit cel puțin în parte. Spectrul Poloniei atacate pe la spate, nu-i mai stân-

Rezultatele și consecințele acordului tripartit în lumina presei italiene

ROMA 27. (Stefani.) — Cercurile politice italiene, bazați pe comentariile presei internaționale despre aderarea Jugoslaviei la acordul tripartit, rezumă importanța evenimentului dela Viena în următoarele 13 puncte:

1. Anglia a pierdut o nouă bătălie în Europa.
2. Este evident că năzuințele engleze sunt în contrast cu interesele materiale și spirituale ale popoarelor din Europa.
3. Se așteaptă adeziunea altor state la acordul tripartit.
4. Faptul că Jugoslavia a respins propunerile și promisiunile americane, dovedește clar că presiunile ademenitoare nu mai au nici o influență asupra popoarelor tinere din Europa.
5. Acordul tripartit indeamnă popoarele să intre unite în organizația care tinde la înfrângerea tendințelor engleze de exploatare.
6. Popoarele europene văd că efectul acordului tripartit va fi resimțit și în viitorul îndepărtat.
7. Anglia a încercat prin munca subterană, desfășurată în Balcani, să recruteze cele 100 de divizii care îi lipsesc, dar a suferit un eșec rușinos.
8. Jugoslavia a constatat că blocada engleză vrea să împingă poporul jugoslav în cea mai cumplită mizerie.

9. Jugoslavia sub egida principiului pan-european cu cele 16 milioane de locuitori ai săi este chemată la îndeplinirea unei importante rol în reorganizarea Europei.

10. Pentru acapararea directivelor de politică externă a Jugoslaviei s'a desfășurat o luptă extrem de vehementă în ultimele 4 luni, dar încercările celor dela Washington și Londra au eșuat. Guvernul jugoslav a primit mână liberă de a decide și astfel a hotărât ferm aderarea la acordul tripartit.

11. Poporul jugoslav n'a uitat încă cum a fost tras pe sfoară prin promisiunile făcute de președintele Wilson și de Lloyd George.

12. Anglia conștientă de o catastrofă apropiată a pretins popoarelor europene că prin sacrificarea intereselor lor proprii să-i sară în ajutor pentru întărirea poziției mondiale a imperiului britanic, jertfindu-și sângele și avuția.

13. Anglia care s'a menținut timp de 200 ani prin exploatarea lumii, nu-și mai găsește prietenii în Europa, iar soarta Greciei care i-a rămas credincioasă este pecetluită. Rusia și Japonia vor tăia marile căi de comunicație ale lumii. O singură cale de ieșire mai este pentru Anglia de a se contopi cu alte popoare anglo-saxone. Se știe doar că Statele-Unite se vor sili să transforme imperiul britanic într'un teritoriu de interese proprii, adică să transforme imperiul britanic într'un dominion cum este de pildă Canada.

Precizările secretarului de stat Buttler

Nota de protest a guvernului englez a fost remisă guvernului jugoslav în ajunul hotărârii de aderare la acordul tripartit

— Ce conține nota britanică? —

STOCKHOLM, 27 (DNB). — D. Buttler, secretar de stat, a făcut în ședința de Miercuri a Camerei comunelor o dare de seamă amănunțită despre nota de protest care a fost remisă guvernului jugoslav de către ministrul Angliei la Belgrad.

Secretarul de stat a arătat, că în momentul când s'a văzut că tratativele guvernului jugoslav se vor sfârși prin hotărârea de a aderă la puterile potrivnice Angliei, ministrul Angliei din Belgrad a remis imediat nota guvernului englez în care se precizează că

jenește hotărârea de a-și apăra integritatea. Și în același timp, prin această hotărâre, pentru Anglia ea devine o poziție înaintată de apărare a Bazinului Oriental al Mediteranei și al marilor drumuri ce pornesc de pe coastele ei de răsărit: Drumul pe mare Suez-Indii și cele de uscat Cair—Colonia Capului, Palestina—Golful Persic, Damasc—

guvernul din Londra este surprins de faptul că guvernul jugoslav vrea să semneze protocolul de aderare la acordul tripartit. Prin acest fapt Jugoslavia nu-și schimbă numai atitudinea de neutralitate, dar intră în mod fățiș în rândurile dușmanilor Angliei. Nota de protest a accentuat, că guvernul englez se simte îndemnat să constate că în lumina noilor evenimente istorice, ce loc vrea să ocupe Jugoslavia în sistemul precizat de dușmanii Angliei? (MTI).

Bagdad—Indii.

Printr'un constant efort diplomatic și militar de ani de zile Anglia și-a creat în Mediterana Orientală cu triumful Alexandria—Haiffa—Cipru o fortăreață de primul ordin. Acum se poate adăuga sistemului, pe față și Turcia. Și astfel, deși pierde influența în Jugoslavia.

T. BINDEA

Vizita dlui dr. Varga József ministrul comerțului în Germania

BERLIN, 27. (MTI). — Dnii dr. Varga József ministrul comerțului și consilierul ministerial Horthy István, președintele căilor ferate „MÁV” au vizitat în cursul zilei de Miercuri împreună cu d. Klinmann secretar de stat al comunicațiilor Reichului, diferite instalațiuni de cale ferată. La ora 12 d. Horthy István a depus o cunună la monumentul angajaților de cale ferată germană, căzuți în cursul războiului mondial.

D. Torpmüller, ministrul comunicațiilor Reichului a oferit apoi un dejun în onoarea oaspeților maghiari. D. Varga József, ministrul comerțului și suita sa au părăsit aseară la ora 22 capitala Reichului, plecând la München ca invitați ai dlui secretar de stat Esser.

Instalarea noului prefect al județului Szilágy-Sălaj

ZILAH-ZALĂU, 27. — Eri a avut loc la prefectura județului, în cadrul primei ședințe a consiliului județean, solemnitatea inaugurării noului prefect, baronul Josika János. În cuvântarea sa noul prefect a arătat între altele că Ungaria a devenit din nou stat al naționalităților și programul primordial al guvernului este ca „asupriții de eri să nu se transforme în asupritori”.

Scopul guvernului este ca naționalitățile de aici să devină cetățeni mulțumiți. Guvernul nu tinde nici cum la restrângerea libertății naționalităților în întrebuintarea limbii lor materne, în exercițiul cultului și în păstrarea tradițiilor lor etnice.

O recepție la legația italiană din Sofia

SOFIA, 27. (DNB). — Însărcinatul de afaceri al Italiei la Sofia a dat Miercuri o recepție la care au asistat generalul Bojdev, comandantul forțelor aeriene bulgare, ofițerii de stat major germani, în frunte cu generalul Löhr, fruntașii vicții publice bulgare și membrii coloniei italiene precum și miniștrii Ungariei, României, Jugoslaviei și Slovaciei.

Generalul Löhr din comandamentul forțelor aeriene germane a sosit la Sofia

SOFIA, 27. (DNB). — Generalul de aviație Löhr a sosit la Sofia pentru a vizita forțele aeriene germane din Bulgaria. Oaspele a fost primit la aerodromul de lângă Sofia de către generalul-maior Bojdev, comandantul forțelor aeriene bulgare. O companie de onoare al forțelor aeriene bulgare a dat onorurile militare generalului Löhr (MTI).

În atențiunea ofițerilor de rezervă

Primăria municipiului invită pe foștii ofițeri de rezervă sau tinerii teteriști, proveniți din armata română, cari nu au devenit supuși maghiari în urma deciziei de arbitraj din Viena, ci au obținut ulterior sau anterior cetățenie maghiară, să se prezinte imediat, fie personal, fie în scris la comandamentul cercului de recrutare Nr. 26 din Dés-Dej (26 honvéd hadkiegészítő parancsnokság Dés).

RADIO

Vineri, 28 Martie 1941
Budapest I.

6.40: Ora dimineții, gimnastică. — 7: Radio-jurnal, comunicate, discuri. — 10: Radio-jurnal. — 10.20: Ora rutenă. — 11.10: Cota apelor. — 12: Clopotele de prânz. — 12.10: Orchestra radio. — 12.40: Radio-jurnal. — 13.20: Ora, cota apelor. — 13.30: Concertul orchestrei poștașilor. — 14.30: Radio-jurnal. — 14.45: Programul posturilor de radio. — 15: Știri economice. — 15.20: Discuri. 15.40: Sfatul gospodinelor. — 16.15: Ora studenților. — 16.45: Ora, radio-jurnal în l. maghiară, slovacă și rutenă. — 17.15: Solymos Péter, pian. — 17.40: Comunicate sportive. 17.15: Discuri. — 18.30: Conferința trei Matyák. — 19: Radio-jurnal în l. maghiară, germană și română. — 19.30: „Cetatea prințului Barbă albastră”, operă. — 20.25: Calendar sanitar. — 21.40: Radio-jurnal. — 22: Teatru pentru copii. — 22.35: Orchestra de salon. — 23: Radio-jurnal în l. germană, italiană, engleză și franceză. — 23.25: Muzică de lăutari. — 24: Radio-jurnal.

București

5.45: Ora dimineții. Muzică de dimineață, discuri. Radio-jurnal I. Concert de fanfară româno-german. Continuarea muzicii de dimineață, discuri. — 11.30: Selecțiuni din Moussorgsky, discuri. — 12.15: Radio-jurnal II. — 12.30: Taraful Nelu Busuioc. — 12.50: Serviciul de știri germane. — 13: Taraful Nelu Busuioc. — 13.10: Radio-jurnal III. — 13.30: Muzică variată ușoară, discuri. — 14: Radio-jurnal IV, jurnal cultural. — 14.15—15.30: Muzică variată ușoară, discuri. — 17: Ora militară româno-germană. — 18: T. Păunescu Ulmu: Evocarea trecutului nostru în poezia lui Eminescu. — 18.15: Muzică românească populară. — 18.50: Serviciul de știri germane. — 19: Radio-jurnal V. — 19.10: Muzică variată, discuri. — 19.30: Jurnalul turc. — 19.40: Muzică variată, discuri. — 19.45: Prof. Radu Vulpe: Pietre grăitoare despre trecutul nostru. — 20: Concert simfonic. Orchestra radio. — 21: Radio-jurnal VI, sport. — 21.20: Valsuri engleze, discuri. — 21.30: Jurnalul în limba greacă. — 21.45: Dansuri nobile, discuri. — 22.15: Jurnalul pentru străinătate în l. germană și italiană. — 22.30: Muzică variată ușoară, discuri. — 23: Jurnal pentru străinătate în l. franceză și engleză. — 24: Muzică variată ușoară, discuri.

Sâmbătă, 29 Martie 1941
Budapest I.

6.40: Ora dimineții, gimnastică. — 7: Radio-jurnal, comunicate, discuri. — 10: Radio-jurnal. — 10.20: „O fetiță ardeleană în 1848”, lectură. — 10.45: Reportaj din Muzeul național. — 11.10: Cota apelor. — 12: Clopote de prânz. — 12.10: Orchestra Weidinger. — 12.40: Radio-jurnal. — 13.20: Ora, cota apelor. — 13.30: Discuri. — 14.30: Radio-jurnal. — 14.45: Programul posturilor de radio. — 15: Știri economice. — 15.20: Orchestra „Mellés”. — 16.10: Reportaj din „Târgul agricol”. — 16.45: Ora, radio-jurnal în limba maghiară, slovacă și rutenă. — 17.15: Taraful Vidák. — 18: Cântec populare. — 18: Quartet de vioară. 19: Radio-jurnal în l. maghiară, germană și română. — 19.20: Actualități. — 19.55: Extrase din opereta: „Regina dansului”. — 21.40: Radio-jurnal. — 22: Muzică de dans. — 23: Radio-jurnal în l. germană, italiană, engleză și franceză. — 23.25: Orchestra tarafului Rácz Béla. — 24: Radio-jurnal.

București

5.45: Ora dimineții. Muzică de dimineață, discuri. Radio-jurnal I. Continuarea muzicii de dimineață discuri. — 11.30: Selecțiuni din opere franceze, discuri. — 12.15: Radio-jurnal II. — 12.30: Muzică de prânz. — 12.50: Serviciul de știri germane. — 13: Continuarea orchestrei Lucașfăruș. — 13.10: Radio-jurnal III. 13.30: Continuarea orchestrei Lucașfăruș. — 14: Radio-jurnal IV, jurnal cultural. — 14.15: Muzică variată ușoară, discuri. — 17.: Ora tineretului școlar. — 18: Tara: D. Iov.: Valea Prutului. — 18.15: Ceas de reculegere, muzică religioasă, discuri. — 18.50: Serviciul de știri germane. — 19: Radio-jurnal V. — 19.10: Muzică variată, discuri. — 21: Radio-jurnal VI, sport. — 21.20: Muzică de dans, discuri. — 21.30: Muzică românească, discuri. — 21.45: Muzică de dans, discuri. — 22.15: Jurnalul pentru străinătate în l. germană și italiană.

Despre răsadnițe

Legumele, care sunt mai rezistente la frig, cum sunt mazărea, bobul, morcovi, petringelul și altele, precum și acele legume, care deși nu rezistă la frig, totuși se fac într'un timp relativ scurt, cum sunt castraveții, fasolea etc., se pot însemăna direct în grădină.

Câteva legume însă, dintre cele mai de seamă, se pun întâi la răsadnița și apoi sunt trecute în grădină ca: pătlăgelele roșii, cele vinete, ardeii, varză de toamnă și timpurie. Eu mă voi mărgini în acest articol, numai la construirea răsadnițelor și semănatul semințelor de răsod:

Răsadnițele sunt niște mici construcții sau mai bine zis sere ce se construiesc din scânduri. Ele sunt mobile, putându-se muta dintr'un loc în altul; acoperișul lor fiind făcut din un jam (cu ochi de sticlă mici), lat de 1.20 m. și lung de 1.40 m., separate și suportate de bare, care fixează cutia răsadniței.

Încălzitul răsadnițelor se face cu băligar și cel mai bun este băligarul de cal, pentru că acesta dă prin fermentarea sa repede, căldură destul de mare.

Paturile de încălzit, răsadnițele, se fac în două feluri, forme distincte peste care se așează răsadnița mobilă cu geamurile ei. Se fac paturi calde în șanțuri care au o lățime de 1 m. și adânci de 0.40 m., aceste se fac însă numai în pământurile tari și unde s ferite de apă, altfel dacă întră apă, fermentația se oprește. Aceste paturi calde dau o temperatură de 15° C la început, iar pe timp de una lună dă o căldură medie de 10° C.

Paturile sau răsadnițele calde, care se fac deasupra pământului, în mod obișnuit, 2 m. lungi, 60—80 cm. late și 50—60 cm. înalte și care se fac din băligar proaspăt sau pe jumătate fermentat.

Se face stratul de băligar, peste care se așează răsadnița, iar de jur împrejur se îmbracă cutia cu băligar. — Aceste paturi dau o căldură medie de la 10° la 14°, timp de 2 luni.

La făcerea unui pat de răsadniță deasupra pământului după ce am ales locul cât mai expus soarelui și la adă-

post de curenți, aducem materialul băligarului, care se amestecă bine cu furca și se așează în straturi călcându-se mereu și în mod egal peste tot; marginile se bat mereu cu o lopată ca să fie cât mai regulate.

După ce s'a terminat cu așezarea băligarului, se înștălează răsadnița ale cărui picioare se bagă în băligar. Înăuntrul răsadniței se aduce pământ de grădină, sau băligar putred de tot dat la ciur și amestecat cu pământ negru și amestecat și cu puțin nisip. Grosimea stratului de pământ variază după culturi, dela 0.20 m.—0.30 m. Se așează geamurile, peste care se aștern rogojinile. Fermentația începând în a 6 zi, se degajează în primele zile până la 25° o căldură, după aceea scade până la 10—12 grade, când se poate semăna, după ce s'a mărunțit pământul cu grebla.

Și acum ceva despre semănat; care se face după cum am amintit mai sus, după ce a trecut toată căldura mai mari. Netezim fața răsadniței și o cercăm cu o cumpănă sau o cratiță cu apă se vedem dacă e dreaptă. Căci în caz dacă o facem cu înclinație, când udăm se fac șiroaie și semințele fiind ușoare, pot fi aduse la un loc.

Facem niște șanțulețe în laturile răsadniței cu un țărș și preserăm semănta în ele fără se cadă mai multe semințe la un loc, depărtarea poate fi dela 2—5 cm., după felul legumei.

Deasupra semințelor, cernem gunoi bine putrezit, amestecat cu nisip, în grosime ca de un cenc.

Apoi se udă răsadnița cât de puțin, fără ca să se facă bălți sau șiroaie. După semănat și udat, acoperim cu rogojină și obloanele de scândură și lăsăm așa până ce încolțesc.

Atunci descoperim și dăm lumină multă cât este ziua de mare.

Ținând seamă de îndrumările de mai sus, vom obține cele mai bune răsaduri de transplantat fără să fim nevoiți a alerga pe la grădinari, care ne dau răsaduri scumpe și de cele mai multe ori ceri răsod de varză de toamnă și îi se dă răsod de varză de vară.

Agr. AUREL PRODAN

Sfaturi gospodărești

Premiera aparatelor de difuzarea filmelor sonore sistem „Zeiss Ikon” la Cinema Royal

Direcțiunea cinematografului „Royal” din localitate, în dorința de a mulțumi clientela, a făcut sacrificii enorme procurând cele mai moderne aparate de difuzarea filmelor sonore sistem „Zeiss Ikon”. Aceste aparate considerate cele mai moderne și în relații mondiale, pot servi drept model branșei cinematografice din Ardeal din punct de vedere a proiecției filmului, difuzarea vocii și siguranței împotriva pericolului de incendiu.

Direcțiunea cinematografului „Royal” invită pe această cale pe reprezentanții autorităților, presei, pompierilor, inginerilor și pe toți acei cari se interesează de tehnica cinematografulor să asiste la reprezentația gratuită ce va avea loc Duminecă, 30 Martie ora 11 a. m., și totatunci inginerul Oláh György va ține o conferință despre tehnica rularii prezintănd filmul de cercetarea timbrului vocii de către societatea Chinotehnică germană.

Fiind vorba de o cauză ce servește progresul filmului și a culturii, ne pare bine că și într'un cinema din Ardeal avem posibilitate de a ne bucura de rulara programului în condițiuni tehnice ireproșabile.

Economice

Inscrierea în Camera Inginerilor

Guvernul a extins dispozițiunile din Ungaria privitoare la profesiunea de inginer și în Ardeal. Titlul de inginer poate fi folosit de toți aceia cari dispuneau de acest titlu și în România la data de 30 August 1940 și care posedă diploma de inginer sau arhitect.

Nu vor fi admiși în Camera inginerilor aceia a căror purtare din punct de vedere patriotic, sau al exercițiului profesiunii poate fi contestată. Cererile de înscriere în Camera se pot înainta până la 31 Decembrie 1941. În comitetul Budapești Mérnöki Kamara au fost numiți și 10 ingineri din Ardeal.

Oficiul de înregistrare al firmelor din Kolozsvár-Cluj are puțin lucru

Oficiul de înregistrare a firmelor din Kolozsvár-Cluj lucrează de acum în baza legilor și regulamentelor ungare. Acest oficiu dela 11 Septembrie 1940 și până la 27 Noembrie n'a făcut decât să rezolve chestiunile în restanță, care se refereau mai mult la ștergeri de firme și diferite mutări. Firme noi nu s'au înscris decât cca 15-20.

Concurs pentru transformarea economatului Primăriei Kolozsvár-Cluj

Municipiul Kolozsvár-Cluj publică concurs pentru transformarea localului economatului, care se află în dosul Primăriei. Condițiunile concursului se primesc la oficiul ingineresc al orașului. Ofertele se pot depune la același oficiu până la data de 5 Aprilie.

— Biroul advocațional dr. GEORGE ANCA funcționează și pe mai departe în Dés-Dej, în clădirea Szamosvölgyi Român Bank (fostă Banca Românească), preluând și birourile advocaționale dr. Corui Valer și dr. Aurel Ghișu.

Mica Publicitate

VÂND sau schimb vilă centrală nouă ultramodernă, patru locuințe confortabile. Adresa la ziar. 231

OCAZIE. De închiriat imediat în Kolozsvár-Cluj, Krizbai-u. 34, local pentru depozit de lemne sau alte materiale cu toate dependentele. Adresa la ziar. 232

SCHIMB casa mea nouă din Timișoara, cartier lateral, cu una din Nagyvárad-Oradea sau Kolozsvár-Cluj. Adresa: Nagyvárad, Rácz János-u. 62. 233

CUMPĂR pian scurt sau pianină și în provincie ori unde. Ofertă sub „Profesor” la Ad-ția ziarului. 234

VÂND ieftin dormitor și diferite mobile de sufragerie, antreu, bucătărie, precum și 700 buc. pomi 3—4 ani, meri, nuci și diferite materiale de construcție, ușe, ferestre, etc. Kolozsvár-Cluj, str. Attila 21-a. 235

PREDAU ore de desen cu metode academice. Adresa: Pleșa C., Tinodi-u. 12.

DULGHER de construcții (lemnar) român angajează și primește orice lucrări în branșa construcției, reparații de orice natură. Adresa la ziar, sub „specialist calificat”.

IEFTIN și bine lucrează croitor român, Str. Barabás Miklós (fost Coroian) Nr 1. Primește pentru confecționare costume pentru dame și domni.

22.30: Muzică variată ușoară, discuri. — 23: Jurnal pentru străinătate în l. franceză și engleză. — 24.15: Muzică variată ușoară, discuri.

Scrisori din Praga

— NUMĂRUL LIBRĂRIILOR ÎN PROTECTORAT. După o statistică recentă sunt pe teritoriul Protectoratului Boemiei și Moraviei 785 librării și edituri cehe. Din ele sunt 256 la Praga și 320 în alte orașe ale Boemiei. În Moravia sunt 156 librării, din cari 28 la Brno.

— TEATRALE. Capo d'opera lui Shakespeare, piesa „Hamlet”, care n'a fost jucată la Praga din anul 1927, va fi o premiera culminantă a teatrului „Vinohradské” în stagiunea actuală, Hamlet va fi jucat în noua traducere de Alois Skoumal cu decorurile lui Tröster.

— FILME CEHE ÎN STREINĂTATE. În stagiunea trecută au fost jucate în Suedia 265 filme, din cari erau 159 americane, 37 franceze, 31 suedeze, 30 germane, 4 finlandeze, 2 cehe, 1 rus și 1 film danez.

A apărut Nr. 1
din Biblioteca „Tribuna Ardealului”
DE PE MUREȘ ȘI CÂMPIE
HORE ȘI CHIUITURI
Se găsește la toți depozitarii
ziarului „Tribuna Ardealului”
Prețul 30 filleri

Cronica externă

Trimisul Imperiului „Soarelui Răsare” primit în triumf la Berlin

— Ecourile evenimentelor dela Viena — „Acum toate's în ordine” — O poveste de demult: Rolul Japoniei în Extremul Orient — Noua ordine din Extremul Orient — Anglo-saxonii fac cauză comună în Pacific și nu admit modificarea status-quo-ului — Articolul 3 din pactul tripartit — Precauțiunile Japoniei — Ce asigurări a primit d. Matsuoka la Moscova? — Războiul din China durează de 8 ani — Ancheta lui Wright — Producția lunară germană: 2000, cea engleză: 1650 Germania nu va aștepta până în Iulie — Armata germană dispune de 225 divizii

— 35.000 de avioane germane contra 25.000 aparate britanice —

Aderarea Jugoslaviei la pactul tripartit — în condițiunile de obligațiuni și avantaje cunoscute din protocolul anexă — trebuie considerată atât din punctul de vedere al unei realizări strategice concrete, cât mai ales prin prizma avantajului pe care diplomația germană o înregistrează asupra celei britanice ca un succes incontestabil pentru axă.

In ceea ce privește Jugoslavia, ati-

„Acum toate's în ordine”

Presa berlineză rezumă într-o singură frază judecata opiniei publice mondiale, în legătură cu evenimentele dela Viena: Anglia a pierdut din nou o bătălie. „New-York Times” recunoaște, că adeviziunea Belgradului la politica axei, a fost o știre pe cât de neașteptată pe atât de neplăcută pentru Anglia.

Cvetković, primul ministru și Tințar Marcovici, ministrul de externe al Jugoslaviei, au sosit Miercuri dimineață în gara din Belgrad, unde au fost salutați de membrii întregului cabinet, în frunte cu d. Macek, vicepreședintele consiliului. D. Cvetković s'a adresat cu ur-

Rolul Japoniei în Extremul Orient

Ce reprezintă el? Imperiul lui Matsuoka, mai mult însă unii dintre conducătorii acestui imperiu, seduși de teoria spațiului vital, au aderat primii la pactul tripartit, în speranța de a juca un rol dominant în Extremul Orient, eliminând de acolo influența anglo-saxonă.

In războiul trecut Japonia a pus mâna pe posesiunile și concesiunile

Anglo-saxonii nu admit...

Anglia însă susținută de Statele Unite, care fac astăzi cauză comună, nu admite modificarea status-quo-ului în Pacific. Japonezii, care sunt dotați de un spirit realist dezvoltat, își dau seama de rezistența pe care le-ar întâmpina planurile lor, antrenate într-un război îndelungat. Există între cele trei guverne o comunitate de vederi generale, care va

tudinea popoarelor din Sud-Estul Europei, nu este dictată numai de dorința lor de neutralitate, ci mai mult de realități, căci micile națiuni nu pot practica un idealism exagerat, ci trebuie să caute drumul care să le asigure pacea și securitatea. Conducătorii Jugoslaviei au știut să ferească patria lor de dificultăți și complicațiuni internaționale, care o amenințau.

mătoarele cuvinte către miniștrii cari l'au întâmpinat: „Acum toate's în ordine.”

OASPELE DIN IMPERIUL SOARELUI RĂSARE

Încă sub influența evenimentelor dela Viena, capitala Reichului primește în triumf pe oaspele sosit din îndepărtatul imperiu al Soarelui Răsare. Străzile și clădirile sunt împodobite cu steaguri și verdeață. Josuke Matsuoka, ministrul de externe al Japoniei, reprezintă un popor războinic de peste 100 milioane de suflete.

germane din China, exercitând și astăzi puterea mandatară asupra insulelor Caroline. Restituirea lor n'a fost încă pusă pe tapet. Situația, în care se găsește Anglia astăzi, în Extremul Orient a născut însă noi planuri de expansiune în imperiul Soarelui Răsare, unde o nouă ordine ar urma să fie stabilită.

ARTICOLUL 3 DIN PACTUL TRIPARTIT

Se va pune cu acest prilej probabil și chestiunea articolului 3. din pactul tripartit, care conține, că „Germania, Italia și Japonia își iau angajamentul de a se sprijini reciproc prin toate mijloacele politice, economice și militare în cazul că una dintre puterile contractante ar fi atacată de o putere, care actualmente nu e angajată în conflictul european, sau în acela din China.”

Se va pune deci chestiunea Statelor Unite, care după părerea unor cercuri ale axei s'ar fi angajat virtualmente în război.

PRECAUȚIUNILE JAPONIEI

Dar în schimbul ajutorului militar, pe care Japonia l'ar acorda axei, se pune întrebarea — și a spus-o un deputat în ședința Dietei — care ar fi ajutorul pe care l'ar primi Japonia dela partenerii săi.

In cursul întrevederilor dela Berlin și Roma, se va da probabil un răspuns

acestei întrebări, examinându-se măsurile de precauțiune de care Japonia are nevoie în împrejurările actuale.

ANCHETA LUI WRIGHT

Revista americană „Aviation” publică o anchetă interesantă a lui J. P. Wright, vicepreședintele concernului uzinelor aviatice Curtiss Wright Corporation, asupra raportului de forțe aeriene anglo-germane.

După acest autor — pe care-l cităm cu toată rezerva — numărul total al avioanelor germane ar fi de 35.000, contra 25.000 de avioane britanice. Wright crede că până în luna Iulie egalitatea numerică va fi obținută de Marea Britanie.

Producția lunară

Producția germană ar fi pentru toate tipurile de 2000 de aparate pe lună, în timp ce englezii nu fabrică decât 1650 de avioane. La acest număr se mai adaugă producția americană, canadiană și australiană. Singură producția americană e în stare să sta-

bilească echilibrul în producție — afirmă Wright.

Wright nu crede ca producția britanică și cea germană să poată fi sporită. În schimb americanii vor putea fabrica până la sfârșitul anului minimum 2000 de avioane pe lună.

Germania nu va aștepta până în Iulie

Aceste date sunt considerate în America foarte probabile, dar cum din partea Germaniei nu se publică nici o cifră, ancheta trebuie privită ca unilaterală. Evenimentele vor da răspunsul cel mai precis acestei anchete. In orice caz pentru a ține piept aviației mareșalului Göring, Anglia cât și Statele Unite vor trebui să facă cele mai mari eforturi posibile. Dar de azi și până în Iulie,

când echilibrul ar fi obținut de Anglia, multe s'ar mai putea întâmpla, deoarece pare probabil, ca până la aceasta dată Germania va căuta să obțină decizia.

225 DIVIZII

După o relatare al ziarului „Times”, armata Reichului s'ar ridica astăzi la 225 divizii, din care 15 divizii blindate și 10 divizii motorizate.

Discursul lordului Halifax

Lordul Halifax a ținut o cuvântare azi la clubul „Asociației Peregrinilor” din Washington. Ambasadorul Mării Britanii a subliniat că ajutorul Statelor-Unite va susține Anglia în războiul pe care îl duce pentru existența și libertatea sa. Dar în lupta mare care se dă se ciocnesc două concepții, două lumi, cari se înfruntă pe viață și pe moarte. Idealurile libertății și democrației sunt în primejdie serioasă. Lunile cari vor urma ar putea produce pierderi grave Mării Britanii, de aceea măsurile de apărare trebuie luate

cu cea mai mare energie și rapiditate. In lunile următoare se va da o adevărată întrecere pentru recuperarea pierderilor de tonaje, dar înarmarea și apărarea britanică ajutată de America, va câștiga această cursă. Dacă va fi nevoie, Anglia va duce acest războiu și 20 de ani, dar îl va duce la bun sfârșit.

CRONICARUL

— Biroul advocațional dr. IOAN MEZEI funcționează și pe mai departe în Dés-Dej. Bethlen Gábor-u. 19.

Mersul autobuselor „MAVAUT”

KOLOZSVÁR-CLUJ, 20. — Autobusele „MAVAUT” circulă zilnic pe linia Kolozsvár-Cluj—Zilah-Zălau după următorul itinerar:

1. Pleacă din Kolozsvár-Cluj la ora 5.30, sosește la Zilah-Zălau la ora 8.45.
2. Pleacă din Kolozsvár-Cluj la ora 14.45, sosește la Zilah-Zălau la ora 18.
3. Pleacă din Kolozsvár-Cluj la ora 16.45, sosește la Zilah-Zălau la ora 20.
Din Zilah-Zălau pleacă la Kolozsvár-Cluj: 1) la ora 5, sosește la ora 8.15; 2) pleacă la ora 7.30, sosește la ora 10.45 și 3) pleacă la ora 14.30, sosește la Kolozsvár-Cluj la ora 17.45.

Autobusele se opresc în comunele Magyarárd-Șard și Topaszentkirályi-Săncraiu.

Iar pe linia Kolozsvár-Cluj—Csucs-Ciucea circulă următoarele autobuse:

1. Pleacă din Kolozsvár-Cluj la ora 6.15, sosește la Csucs-Ciucea la ora 8.50.
2. Pleacă din Kolozsvár-Cluj la ora 16.45, sosește la Csucs-Ciucea la ora 19.15.

Din Csucs-Ciucea pleacă: 1) la ora 8.15, sosește la ora 10.45 și 2) pleacă la ora 17.20, sosește la Kolozsvár-Cluj la ora 19.55.

Autobusele se opresc la Gyalu-Gilău și Bánffyhunyard-Huedin.

In afară de acestea mai pleacă autobuse din Kolozsvár-Cluj până la Gyalu-Gilău la orele 7.30, 12.15 și 13.15, iar de acolo pleacă spre Kolozsvár-Cluj la ora 6.40, 10.10, 14.05 și 15.50.

— Biroul advocațional dr. BUCUR ILIE funcționează și pe mai departe în Măroshéviz-Toplița-Română.

Cărți românești,

dictionare, gramatici, cărți și rechizite școlare

și tot felul de articole de papetărie și de birou puteți procura ușor dela librăria

„Kárpátok”

Kolozsvár, Mátyás Király-tér 20

Executăm lucrări de tipografie în mod ireproșabil

ULTIMA ORĂ

Evenimente hotărâtoare în Jugoslavia

Regele Petru al II-lea a preluat puterea

— Demisia consiliului de regență — Manifestul adresat poporului jugoslav — Generalul Simovici încredințat cu formarea guvernului —

BELGRAD 27. — Agenția „Avala” a publicat următorul comunicat oficial:

Manifestul Suveranului

Sârbi, croați sloveni! În acest moment așa de grav pentru poporul nostru am hotărât să preiau puterea. Consiliul de Regență a primit cu înțelegere hotărârea mea și a demisionat. Armata și marina mea credincioasă s'a pus la dispoziția

„Majestatea Sa Regele Petru al II-lea a adresat azi înainte de masă următorul manifest către poporul sârb, croat și sloven din Jugoslavia:

mea și este gata să-mi execute ordinele. Invit pe fiecare sârb, croat și sloven să facă zid în jurul tronului. În situația grea de azi în vederea apărării intereselor țării, hotărârea mea înseamnă singura soluție. Am încredințat pe generalul de

corp de armată Dušan Simovici cu constituirea noului guvern. În credința față de bunul Dumnezeu și față de țară, invit popoarele țării să-și facă datoria cu entuziasm național.

Demisia consiliului de regență

BELGRAD, 27. (MTI). — Postul de radio jugoslav a anunțat azi dimineață demisia consiliului de regență, apoi s'a cetit proclamația Regelui Petru al II-lea.

Constituirea noului guvern jugoslav

— Membrii guvernului au depus jurământul de credință —

BELGRAD 27. (Avala). — Lista noului guvernul a fost anunțată printr'un comunicat oficial așa după cum urmează:

Președintele consiliului de miniștri: Generalul de corp de armată Dušan Simovici, primul vicepreședinte de consiliu: dr. Platko Macek, al doilea vicepreședinte de consiliu: Iovanovici Svoboda, al treilea vicepreședinte de consiliu: D. Vincici, ministru de interne: Budisavljević, mini-

stru de finanțe: Sutej, ministru de război și al marinei: general de corp de armată: Ilic, ministrul justiției: Markovici, ministrul instrucției publice: Trifanovici, ministru de externe: Jeftici, ministrul comerțului și industriei: Andrev, ministrul domeniilor: Kulenovici, ministrul agriculturii: Čubritonici, ministrul lucrărilor publice: Kulovec.

Membrii guvernului au și depus jurământul de fidelitate în fața Regelui Petru al II-lea.

Guvernul generalului Simovici are un caracter național

BELGRAD, 27. (Avala). — Generalul Dušan Simovici, președintele consiliului de miniștri în urma convorbirilor avute cu toți bărbații de stat jugoslavi și-a constituit guvernul. Miniștrii noului guvern și-au luat deja în primire resorturile lor.

În guvernul generalului Dušan Simovici participă frunzașii tuturor partidelor politice. Noul guvern poate conta la încrederea absolută al întregii opinii publice jugoslave.

Declarațiile dlui Matsuoka făcute presei italiene

ROMA 27. (MTI). — D. Matsuoka, ministrul de externe al Jugoslaviei a primit în drum spre Berlin pe reprezentanții ziarelor italiene.

La întrebarea colaboratorului ziarului „Popolo d'Italia”, care este atitudinea Japoniei față de ultimul discurs rostit de președintele Roosevelt, d. Matsuoka a răspuns următoarele:

„N'am ascultat ultimul discurs rostit de președintele Roosevelt fiindcă atunci m'am aflat în drum spre Germania. Dela prietini mei germani am aflat, că președintele a calificat acordul tripartit drept genial și diabolic. Pot declara că acordul este de fapt un act genial în sensul că ținde la limitarea terurilor de luptă și la crearea unei păci bazate pe dreptate. Dar acest acord va deveni în adevăr diabolic, în cazul dacă președintele Roosevelt se va amesteca în conflictul armat transformându-l într'un război mondial. Dacă d. Roosevelt nu va voi să se amestece în război, atunci acordul tripartit nu poate fi calificat ca un act diabolic”.

D. Matsuoka a accentuat apoi, că guvernul japonez respectă cu loialitate obligațiunile ce derivă din acordul tripartit.

AVIZ

Acționarii băncii „Vatra” institut de credit și economii s. a. din Kolozsvár-Cluj se avizează, că adunarea generală ordinară convocată pe 8, respective pe 16 Aprilie 1941, se va ține în 12, respective, 26 Aprilie 1941 în localul institutului la aceeași oră și cu aceeași ordine de zi. — Consiliul de Administrație.

— Biroul advocațional dr. IOAN HARSĂ funcționează și pe mai departe în Szászrégen-Reghinul Săsesc, Uj-u. (Casa proprie).

Aviația germană a scufundat numeroase vase comerciale în Atlantic

BERLIN, 27. (DNB). — Comandamentul forțelor germane comunică: Forțele noastre aeriene au aplicat în cursul zilei de Miercuri noi lovituri grave asupra flotei comerciale engleze, mulțumită condițiilor favorabile de vizibilitate. Din relatăriile sosite până acum rezultă că avioanele germane de luptă au distrus vase inamice cu o capacitate de 31.500 tone și au avariat grav alte vase cu un tonaj total de 6000 tone.

În Oceanul Atlantic la o distanță de 500 km. la Est de insulele Shetland, avioanele germane au atacat vase comerciale cari au fost escortate de vase de război. Un vas comercial de 10.000 de tone, bine încărcat

cu mărfuri, a fost lovit în plin și scufundat. Tot în Oceanul Atlantic, o altă formațiune aeriană germană a scufundat un vas comercial inamic de 9000 de tone și un alt vas de 6500 tone. În golful Tamisei un avion german de luptă a bombardat un vas cisternă în apropierea de țărurile engleze și coborându-se los la o înălțime neînsemnată, a atacat vasul cisternă și cu focuri de mitraliere. Aviatorul german a observat că vasul a fost incendiat și a ars cu flăcări. În apropiere de litoralul din Sud-Estul Angliei, un vas comercial englez de 6000 de tone fiind lovit de o bombă, s'a aplecat pe o latură și nu și-a mai continuat drumul. (MTI).

Agenția „Avala” desminte știrile despre afirmativele incidente din Jugoslavia

BELGRAD 27. (MTI). — Agenția „Avala” a fost autorizată se desminte în modul cel mai categoric, știrile răspândite, care susțineau, că în Jugoslavia ar fi avut loc incidente și tulburări mai mari din cauza aderării Jugoslaviei la acordul tripartit. Față de aceste știri tendențioase se observă cea mai desă-

vârșită liniște în Jugoslavia. Opinia publică jugoslavă are deplină încredere față de factorii răspunzători, cari conduc siguri și hotărâți destinele țării în aceste vremuri tulburi și extrem de grele. Poporul jugoslav primește cu deplină înțelegere și cu aprobare rezultatele obținute pe tărâmul politicii externe.

Exproprierea imobilelor urbane evreiești din România

BUCUREȘTI 27. (DNB). — Generalul Ion Antonescu, conducătorul statului român, a semnat Joi un decret, prin care dispune exproprierea imobilelor urbane evreiești din România. Se știe, că în baza legii din 5 Octombrie 1940, imobilele rurale evreiești au și fost expropriate. Noul decret prevede, că imobilele construite, cari stau în serviciul întreprinderilor comerciale sau industriale active vor fi scutite de sub expropriere.

CONVOCARE

Domnii acționari ai Băncii „Maramurășana” S. A. Maramarossziget-Sighet, sunt invitați la a

XXIX-a ADUNARE GENERALA ORDINARĂ,

care se va ține în localul băncii, în ziua de Miercuri, 16 Aprilie 1941, orele 11 a. m. cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Darea de seamă a consiliului de administrație.
3. Raportul comitetului de cenzori.
4. Stabilirea bilanțului și a contului de profit și pierdere.
5. Descărcarea consiliului de administrație și a comitetului de cenzori.
6. Alegerea alor 5 membri în consiliul de administrație.
7. Alegerea a unul cenzor și 3 supleanți pe termen de 3 ani.
8. Eventuale propuneri. În cazul că adunarea generală convocată pe ziua de 16 Aprilie 1941, nu se va ține în lipsa prezenței acționarilor prescriși de lege și statutele băncii, adunarea generală ordinară se convoacă pe ziua de Vineri, 25 Aprilie 1941, la orele 11 în localul băncii cu același program, când adunarea generală va putea decide în mod valid indiferent de numărul acționarilor prezenți. Toți acei care voiesc a participa la adunarea generală sunt obligați a depune la cassiera băncii acțiunile lor cu 10 zile înainte de data ținerii adunării generale. Maramarossziget-Sighet, la 22 Martie 1941.

Consiliul de Administrație

Bilanț, la 31 Decembrie 1940. Activa: Cassa: 10.333.82; Efecte publice: 1.763.37; Portofoliu de efecte de primit: 557.312.80; Debitori: 67.559.56; Imobile: 168.545.—; Mobilier: 6.193.56; Diversi debitori: 1.119.26; Pierdere: 16.839.18; Total Pengő: 829.666.55. Pasiva: Capital social: 340.000.—; Rezerve: 1.258.10; Depuneri: 75.986.28; Creditori: 26.411.39; Ang. de reescont: 191.420.80; Efecte de plată: 1.309.87; Imp. hipot. amort.: 171.300.—; Diversi creditori: 21.875.75; Cont. transitoriu 104.36. Total Pengő: 829.666.55. Cont-Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1940. Pierdere: Salarii: 12.561.18; Cheltueli generale: 24.562.45; Impozite: 3.651.29; Dobânzi plătite: 4.601.03; Amortizări de creanțe: 1.253.50. Total Pengő: 46.629.45. Profit: Chirii: 6.651.21; Marfă: 8.488.10; Dobânzi și comisioane 14.650.76; Pierdere: 16.839.18. Total Pengő: 46.629.45.

— Duminecă, 30 Martie, a. e. Agru-l cu Runiunea „Sf. Maria” a femeilor române unite, organizează a treia conferință religioasă, în Catedrala „Schimbarea la Față” din str. Deák Ferenc, după masă la ora 5^{1/2}. Va vorbi pâr. prof. dr. E. Leményi, dela Teologie, despre „Isus și suferința”.

— REPREZENTANTUL pentru provincie al administrației ziarului nostru d. GRIGORE BOTU se află de prezent la Felsővisó-Vișeu de Sus (Maramarosh-Maramureș) în vederea achiziționării de abonamente, rugăm cititorii noștri să acorde tot sprijinul.

CINEMA ROYAL

Un film maghiar de mare artă! Cel mai mare succes al celor mai mari actori!

MOȘIE DE VÂNZARE

după romanul lui Mikszáth Kálmán, muzica: Frater Lorand și dr. Balázs Gyula, regia: Bánki Viktor. În rolul principal: Szelezky Zita, Páger Antal, Keéry Panni, Pethes Ferencz, Vaszary Piri, etc.

Complectare: „Pisica visează” desen animat și cel mai nou journal. Bilete se găsesc la cassă în fiecare zi între orele 11—1 a. m.

Inceputul: la orele 3, 5, 7 și 9.